

Aan de leden en burgerleden
van de gemeenteraad
van Bergen op Zoom

- 5 NOV. 2019

Uw kenmerk	Ons kenmerk	U19-017523	Datum	28 oktober 2019
Uw brief	Beh. door	S. Manders	Doorkiesnr.	0164 - 277833
Onderwerp: Convenant bibliotheekorganisatie en 8 gemeenten	Afdeling	Stedelijke Ontwikkeling, Vrijtijdseconomie	Bijlage(n)	concept convenant

Beste leden en burgerleden,

Hierbij informeren wij u over de ontwikkelingen rond de organisatie die het bibliotheekwerk voor de gemeente Bergen op Zoom verzorgt. In deze brief leest u meer over de fusie van 2 bibliotheekorganisaties per 1 januari 2020 en het convenant dat daarbij hoort. Het college staat positief ten opzichte van de fusie en is voornemens dit convenant te ondertekenen.

Aanleiding:

Bibliotheek Het Markiezaat (Bergen op Zoom, Steenberg, Woensdrecht) en Bibliotheek VANNU (Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Zundert) hebben besloten per 1 januari 2020 te fuseren tot de Bibliotheek West-Brabant. Door verminderde inkomsten, bezoekers en uitleningen hebben beide bibliotheken moeite het hoofd boven water te houden en zijn kwetsbaar geworden voor tegenslagen. Met deze fusie ontstaat een meer robuuste organisatie die meer ruimte heeft voor innovatie en marketing dan beide bibliotheken afzonderlijk hebben. De nieuwe bibliotheek voert bibliotheekdiensten uit in acht gemeenten.

Achtergrond

De Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) beschrijft de gezamenlijke verantwoordelijkheid van onder meer gemeentebesturen voor een landelijk netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen.

De gemeenten Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenberg, Woensdrecht en Zundert geven invulling aan die verantwoordelijkheid door subsidie te verstrekken aan de bibliotheekorganisatie. Zij voeren ieder hun lokale beleid. De bibliotheek maakt hierover per gemeente heldere afspraken, die worden vastgelegd in een subsidiebeschikking per gemeente.

De acht gemeenten en de nieuwe bibliotheekorganisatie wensen duurzaam samen te werken ten behoeve van het aanbod en de ontwikkeling van de bibliotheekvoorziening voor hun inwoners. Zij zien toegevoegde waarde in regionale samenwerking ter bevordering van kwaliteit, efficiëntie en continuïteit van bibliotheekdiensten.

Vanuit de gezamenlijke overtuiging dat naast de individuele subsidierelaties een gezamenlijke uitwisseling van informatie, overleg en afstemming tussen partijen nodig is die transparantie bevordert en efficiency verhoogt, sluiten genoemde gemeenten en de bibliotheek een convenant af. Hierin zijn overkoepelende afspraken over de wijze en de inhoud van de samenwerking vastgelegd.

Basis en Pluspakket

Flexibiliteit in lokale keuzes per gemeente is wenselijk. Dit heeft geleid tot afspraken over een onderscheid in een Basispakket en Plusactiviteiten, met daarin flexibiliteit in lokale keuzes. Met deze kostenstructuur worden maximale

flexibiliteit in lokale keuzes van gemeenten en een verantwoord financieel beleid voor de toekomst van de bibliotheek gecombineerd.

Iedere gemeente die zich aansluit bij de bibliotheek West Brabant verplicht zich minimaal deel te nemen aan het Basispakket met de daarbij horende producten en diensten. Deze zijn deel van het convenant. Extra producten en diensten die een gemeente in zijn beschikking opneemt zijn deel van het Pluspakket.

De Bibliotheek is verantwoordelijk voor de huisvesting per gemeente van de bibliotheekvoorziening en geeft daar invulling aan in overleg met de gemeente. De bibliotheek berekent de kosten van huisvesting door aan de betreffende gemeente in de activiteiten van het pluspakket. De kosten van huisvesting zijn deel van het Pluspakket per gemeente.

Overwegingen om het convenant te ondertekenen:

- De acht betrokken gemeenten en de bibliotheek zien een convenant als een solide basis voor een optimale regionale samenwerking. Het vastleggen van afspraken over samenwerking is belangrijk voor de toekomst van het bibliotheekwerk.
- Met het convenant behouden gemeentes flexibiliteit in lokale keuzes. Dit in combinatie met meer zekerheid over de toekomst van Bibliotheek West Brabant.
- Het convenant geeft meer inzicht in de doorbelastingen/kosten voor de deelnemende gemeenten
- De regie blijft in handen van de gemeenten en Bibliotheek West Brabant. Het convenant beschrijft onder andere hoe gemeentes en bibliotheek gezamenlijk afstemmen bij veranderingen.
- Het convenant is een slag in efficiëntie en effectiviteit.
- Het afsluiten van dit convenant zorgt voor het adequaat in stand houden van een kwalitatief goed bibliotheeknetwerk in de regio.
- Landelijk zijn er veel ontwikkelingen om het bibliotheekwerk aan te laten sluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen. Om die reden is het cruciaal dat de gemeentes in het convenant het belang van innovatie benoemen. De nieuwe bibliotheek krijgt zo mogelijkheden tot innovatie.
- Twee jaar geleden hebben zes gemeenten in Midden-Brabant een soortgelijk convenant afgesloten met de nieuwe bibliotheek Midden-Brabant. Dit convenant is als uitgangspunt genomen voor het convenant met de Bibliotheek West Brabant. Meerdere gemeentes en bibliotheken hebben inmiddels convenanten afgesloten om de samenwerking te borgen.
- Het convenant is tot stand gekomen met inzet van een werkgroep van directie en adviseurs van beide bibliotheken en ambtenaren van de acht gemeenten. In een gezamenlijk overleg op 26 augustus 2019 hebben de portefeuillehouders van de acht gemeenten ingestemd met de uitgangspunten van het convenant.

Risico:

Het risico blijft bestaan dat bezuinigingen bij een gemeente de positie van de bibliotheek ondermijnen. Ook het vertrek van een gemeente uit dit samenwerkingsverband zal een serieuze tegenslag betekenen. Dit blijft echter ook zonder convenant een risico. In het jaarlijkse bestuurlijk overleg dient hierover continu afstemming plaats te vinden.

Duur van het convenant:

Dit convenant wordt aangegaan voor 4 jaar vanaf 1 januari 2020.

Afspraken omtrent eventuele tussentijdse beëindiging zijn vastgelegd in artikel 4.3.1 van het convenant. De tekst luidt als volgt:

- 4.3.1 Indien een gemeente de subsidierelatie met de Bibliotheek geheel of gedeeltelijk wil beëindigen, dan informeert de betreffende gemeente zowel de Bibliotheek als de overige gemeenten daarover minimaal een jaar voor de beoogde datum van uittreden. De Wsob schrijft voor dat de gevolgen van een dergelijk voornemen worden besproken in een gezamenlijk overleg tussen gemeenten en de Bibliotheek. De datum waarop het besluit tot beëindiging van de subsidierelatie onherroepelijk is geworden, is de datum waarop de betreffende gemeente ophoudt partner te zijn in het convenant.

Financiën:

Het ondertekenen van dit convenant heeft geen financiële consequenties, het totale subsidiebedrag blijft gelijk. Er zijn geen extra kosten verbonden aan ondertekening van het convenant. Nieuw is het onderscheid binnen het totale subsidiebedrag tussen Basispakket en Pluspakket.

Het convenant brengt de verplichting mee dat iedere gemeente zich minimaal het Basispakket afneemt van de bibliotheek. Hiermee voldoet de gemeente aan de wettelijke taken zoals vastgelegd in de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen. De taken die binnen het Basispakket vallen, zijn opgenomen als bijlage in het convenant. Huisvesting en ontwikkelingen zoals de Bibliotheek op School vallen onder het pluspakket.

De samenstelling en kosten van het Basispakket zijn voor de duur van dit convenant vastgesteld op €7,96 per inwoner, excl. indexering. De gemeente hanteert hiervoor de eigen methode van indexering. Als peildatum voor het aantal inwoners van een gemeente wordt 1-1-2019 gehanteerd voor de duur van dit convenant.

Afstemming

Jaarlijks vindt overleg plaats tussen de gemeenten onderling en tussen de gemeenten en de bibliotheekorganisatie. Dit overleg is bedoeld om de belangen van de gemeenten en de Bibliotheek te bespreken. Het overleg kent geen formele bevoegdheid ten aanzien van subsidieverlening door de afzonderlijke gemeenten aan de Bibliotheek. Het overleg vindt zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau plaats.

Wij hopen u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,
namens het college,

Dhr. E.M.L. Weys

